

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2018

Opintotuen
muutoksenhakulautakunta

SISÄLLYSLUETTELO

1.	OPINTOTUEN MUUTOKSENHAKULAUTAKUNTA	1
1.1.	JOHDON KATSAUS VUOTEEN 2018	1
1.2.	MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ JA TOIMINTA	2
1.3.	MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
2.	TULOSELLISUUS	3
2.1.	TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	3
2.2.	TOIMINNAN TEHOKKUUS	4
2.2.1.	PÄÄTÖSTEN MÄÄRÄ JA KÄSITTELYAIKA (TUOTTAVUUS)	4
2.2.2.	TOIMINNAN TALOUDELLISUUS	4
2.3.	HENKILÖSTÖ	5
3.	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	6

LIITTEET

1)	Saapuneet, ratkaistut, vireillä	7
2)	Käsittelyaika	8
3)	Ratkaisut: tutkimatta/muu, hyväksytty, hylätty	9
4)	Ratkaistut valitusasiat asiaryhmittäin opintotuki 2018	10
5)	Ratkaistut valitusasiat asiaryhmittäin koulumatkatuki 2018	11
6)	Ratkaistut poistohakemukset asiaryhmittäin 2018	12
7)	Toiminnan taloudellisuus	13
8)	Muutoksenhakulautakunnan jäsenet toimikaudella 1.5.2016 – 30.4.2019	14
9)	Henkilökunta 2018	15

1. MUUTOKSENHAKULAUTAKUNTA

1.1. JOHDON KATSAUS VUOTEEN 2018

Muutoksenhakulautakunnan toiminnan yleistavoite on ratkaista valitukset oikeudenmukaisesti ja yhdenmukaisesti, ja perustella päätös ymmärrettävästi, kohtuullisessa käsittelyajassa.

Toimintakertomusvuonna 2018 muutoksenhakulautakuntaan saapui 3 092 käsiteltävää asiaa ja muutoksenhakulautakunta ratkaisi 3 741 asiaa. Aikaisempina vuosina syntynyt valitusruuhka saatiin purettua. Vuoden keskimääräinen käsittelyaika lyheni 7,8 kuukauteen. Tätä voidaan pitää kohtuullisena käsittelyaikana.

Muidenkin yleistavoitteiden voidaan todeta toteutuneen toimintavuoden aikana. Ratkaisukäytännön yhdenmukaisuus toteutuu muutoksenhakulautakunnassa hyvin, koska muutoksenhakulautakunta on valitusmäärältään ja henkilöstömäärältään pieni ja siten yhdenmukainen ratkaisukäytäntö on hallittavissa. Ratkaisujen oikeudenmukaisuus perustuu paitsi osaavaan henkilökuntaan ja jäseniin, myös lainsäädännön oikeudenmukaisuuteen. Muutoksenhakulautakunnan ratkaisujen tulee olla lainmukaisia, ja lainsäädäntö on yleensä ehdotonta eikä mahdollista harkintaa.

Takaisinperintäpäätöksissä muutoksenhakulautakunta voi kuitenkin harkita takaisinperinnän kohtuullisuutta, tietyin edellytyksin. Päätösten ymmärrettävä perustelu perustuu niin ikään henkilöstön, lähinnä lakimiesten, ammattitaitoon ja osaamiseen, sekä myös lautakunnan jaostotyöskentelyyn. Päätösten hyvä ja riittävä perustelevuus edellyttää jatkuvaa työtä.

Muutoksenhakulautakunta muutti tai kumosi ja palautti valitusasian ensimmäiselle asteelle uudelleen käsiteltäväksi keskimäärin 7 % valituksenalaisista päätöksistä. Tämä vastaa aiempien vuosien keskimääräistä muutosprosenttia.

Eräitä huomioita muutoksenhakulautakunnan päätöksistä

EU-työntekijöiden ja EU-kansalaisten oikeutta Suomen opintotukeen (opintotukilain 1 § 2 momentti) koskevien valitusten määrä kasvoi 28 %. Niissä muutosprosentti oli 17 %.

Korkeakouluopiskelijoiden opintotuen enimmäistukiajan pidennystä (opintotukilain 7a §) koskevien valitusten määrä kasvoi (49 %). Tämä saattoi johtua viime vuosien lain muutoksista, joilla opintotuen myöntämisaikoja lyhennettiin. Niissä muutosprosentti oli 11 %.

Asumislisää koskevia valituksia ratkaistiin vielä vuoden 2018 aikana jonkin verran. Valitukset koskivat 1.8.2017 edeltävää aikaa. 1.8.2017 lukien asumislisä poistui Suomessa vuokralla asuvilta opiskelijoilta, minkä jälkeen asumislisään oli oikeutettu vain ulkomailla tai Ahvenanmaalla asuva ja opiskeleva opiskelija sekä oppilaitoksen asuntolassa asuva opiskelija.

Opintolainahyvitystä koskevia valituksia ratkaistiin toimintavuoden aikana ensimmäisen kerran, yhteensä 3 kappaletta. Kyseinen etuuteen oli oikeus opiskelijalla, joka on aloittanut opintonsa 1.8.2014 lukien. Tätä aikaisemmin opintonsa aloittaneisiin sovellettiin opintolainavähennystä koskevia säännöksiä. Opintolainavähennystä koskevia valituksia ratkaistiin yhteensä 66 kpl.

Muutoksenhakulautakunta ratkaisi täysistunnossa yhden valitusasian, joka koski takaisinperittävän määrän kohtuullistamista. Asia koski tulovalvonnan takaisinperintää vuodelta 2015. Opiskelijalle oli maksettu opintotukea kevätlukukaudella 11,55 euroa /kk ja syyslukukaudella 538,36 euroa/kk. Lain mukaan liikaa maksettu tuki peritään alkaen vuoden viimeisestä kuukaudesta taaksepäin. Näin

menetellen takaisinperittäviksi kuukausiksi valikoitui vuoden kaksi viimeistä tukikuukautta, jolloin takaisinperintä oli yhteensä korotuksineen 1 238,22 euroa. Opiskelija olisi voinut välttää 1 238,22 euron takaisinperinnän palauttamalla vapaaehtoisesti opintotukea kahdelta kuukaudesta kevätlukukaudelta. Palautettava määrä olisi tällöin ollut yhteensä 23,10 euroa. Ottaen huomioon huomattavan epäsuhdan opiskelijan opintotukikuukausien euromäärässä, opintotuen muutoksenhakulautakunta harkitsi kohtuulliseksi luopa aiheettomasti maksetun opintotuen takaisinperinnästä 250 euroa ylittäviltä osin.

Kansaneläkelaitos haki toimintavuoden aikana 1 127 päätöksensä poistamista. Hakemuksia ratkaistiin 1 379 kpl. Muutoksenhakulautakunta hyväksyi 65 %, hylkäsi 27 % ja jätti tutkimatta / raukesi 8 % Kansaneläkelaitoksen peruutettua hakemuksensa.

Kansaneläkelaitos voi hakea lainvoimaisen päätöksen poistamista muutoksenhakulautakunnalta, jos päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai on ilmeisesti lainvastainen. Poistohakemukset johtuivat pääosin siitä, että korkeakouluopiskelija ei edistynyt opinnoissaan riittävästi (402 kpl) ja siitä, että toisen asteen opiskelijan opinnot keskeytyivät lähes heti aloittamisen jälkeen (398 kpl). Poistohakemusten hylkääminen johtui usein puutteellisesta näytöstä.

Etuuden myöntämistä koskevien päätösten lukumäärät ja muutosprosentit sovellettujen lainkohtien perusteella ilmenevät liitteistä 4, 5 ja 6.

1.2. MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNNAN TEHTÄVÄ JA TOIMINTA

Opintotuen muutoksenhakulautakunta on ensimmäinen muutoksenhakuaste opintotukiasioissa ja koulumatkatukiasioissa. Muutoksenhakulautakunnalta voi hakea muutosta päätöksiin, jotka Kansaneläkelaitos ja korkeakoulujen opintotukilautakunnat antavat näistä etuuksista.

Muutoksenhakulautakunnan tehtävä on yksittäisten valitusasioiden ratkaiseminen. Muutoksenhakulautakunta on itsenäinen ja riippumaton ja noudattaa toiminnassaan Suomen lainsäädäntöä ja Euroopan yhteisön lainsäädäntöä. Muutoksenhakulautakunnan toiminta rahoitetaan valtion budjettivaroilla. Sen päätökset ovat asianosaisille maksuttomia.

Muutoksenhakulautakunnasta säädetään opintotuen muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa (1080/2012). Valtioneuvosto nimittää päätoimisen puheenjohtajan toistaiseksi ja muut jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla muun oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittaneita. Muista jäsenistä kahden tulee olla perehtyneitä korkeakouluopintoihin ja kahden perusopetuksen jälkeisiin yleissivistäviin tai ammatillisiin opintoihin.

Muutoksenhakulautakunnan jäsenet on asetettu kaudelle 1.5.2016 – 30.4.2019. (Liite 8)

Muutoksenhakulautakunnassa on kaksi jaostoa, jotka ratkaisevat valitus- ja poistoasiat istunnoissaan. Pääsääntöisesti 1-jaosto käsittelee korkeakouluopiskelijoiden valitukset ja 2-jaosto toisen asteen opiskelijoiden valitukset. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja voi ratkaista yksin tiettyjä yksinkertaisia asioita, jotka soveltuvat ratkaistavaksi yhden tuomarin kokoonpanossa. Jos ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta muissa vastaavanlaisissa tapauksissa tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, asia voidaan siirtää muutoksenhakulautakunnan täysistuntoon käsiteltäväksi.

Muutoksenhakulautakunnan hallintoasiat hoidetaan varsinaisen toiminnan ohessa puheenjohtajan, toimistosihteerin ja yhden lakimiehen toimesta. Valitusasioiden käsittelemistä varten muutoksenhakulautakunnalla on Diaari- ja päätöksenteko-ohjelma. Muutoksenhakulautakunnan tietohallinnon sopimuksia ja osittain myös verkkoyhteyksiä hoitaa Valtori. Muutoksenhakulautakunnan henkilöstöhallinnon asioita hoidetaan Valtion palvelukeskuksessa. Virastolla on käytössään taloushallinnon ohjelmista Rondo ja Kieku.

Toimintavuoden aikana muutoksenhakulautakunnassa laadittiin tietosuojasetuksen (GDPR) edellyttämät tietosuojapolitiikka, tietosuojaohjeistus ja seloste käsittelytoimista. Toimintavuoden aikana Valtorille siirrettiin sähköpostipalvelu ja käynnistettiin myös palvelimen siirto sekä uusien työasemien hankinta.

1.3. MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Muutoksenhakulautakunta soveltaa toiminnassaan opintotukilakia (65/1994) ja -asetusta (260/1994) sekä lakia (48/1997) ja asetusta (425/2004) lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta. Kyseiset lait ja asetukset kuuluvat opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan.

Opintotukilain muutoksia tuli voimaan toimintavuoden aikana neljä. Lain muutos (539/2017) liittyi toisen asteen ammatillista peruskoulutusta ja ammatillista aikuiskoulutusta koskevan lainsäädännön uudistukseen. Lain muutoksella (559/2017) opintotukeen liittyvät lakisääteiset tehtävät siirrettiin korkeakouluilta Kansaneläkelaitokselle ja opintotukilautakunnat lakkautettiin. Muutoksella (960/2017) lasta huoltavien opiskelijoiden toimeentuloa parannettiin lisäämällä opintorahaan 75 euron huoltajakorotus.

Opintotukilain muutoksella (550/2018) ja koulumatkatukilain muutoksella (551/2018) opintotukeen ja koulumatkatukeen oikeuttaviksi opinnoiksi hyväksyttiin myös perusopetuslaissa säädetyn oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestetty perusopetus.

Opintotuen saajia on vuosittain yhteensä noin 280 000 ja koulumatkatuen saajia noin 50 000 (Lähde Kelan tilastollinen vuosikirja).

2. TULOKSELLISUUS

2.1. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Muutoksenhakulautakunnan toiminnan yleistavoite on ratkaista valitukset oikeudenmukaisesti, yhdenmukaisesti ja perustella päätös ymmärrettävästi, kohtuullisessa käsittelyajassa. Muutoksenhakulautakunnan ratkaisukäytännöllä on ohjaavaa vaikutusta opintotukisäännösten soveltamiskäytäntöön.

Muutoksenhakulautakunnan vuoden 2018 aikana antamista yhteensä 3741 päätöksestä 2 362 annettiin valituksen johdosta ja 1 379 poistohakemuksen johdosta. Valituksista muutoksenhakulautakunta hylkäsi 84 %. Valitus jätettiin tutkimatta tai asia raukesi 9 % asioista. Muutoksenhakulautakunta muutti tai kumosi päätöksen 7 % asioista. Poistohakemuksista muutoksenhakulautakunta hyväksyi 65 %, hylkäsi 27 %. Hakemus jätettiin tutkimatta tai hakemus raukesi 8 %.

(Liite 3)

Muutoksenhakulautakunnan tietojen mukaan vakuutusosoikeus antoi vuonna 2018 yhteensä 199 ratkaisua opintotukiasioissa. Vakuutusosoikeus muutti tai kumosi muutoksenhakulautakunnan päätöksiä 8 %.

Muutoksenhakulautakunnan tietojen mukaan muutoksenhakulautakunnan päätöksistä tai toiminnasta ei tehty toimintavuoden aikana kanteluita eduskunnan oikeusasiamiehelle tai muille viranomaisten toimintaa valvoville viranomaisille.

2.2. TOIMINNAN TEHOKKUUS

2.2.1. PÄÄTÖSTEN MÄÄRÄ JA KÄSITTELYAIKA

(TUOTTAVUUS)

Muutoksenhakulautakunnan tulostavoitteet asetetaan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käytävässä tulosneuvottelussa. Vuonna 2016 tehdyssä tulossopimuksessa asetettiin tavoitteet kolmivuotiskaudelle 2017 – 2019. Tavoitteeksi asetettiin 3500 päätöksen tekeminen, lisäksi mahdollisen lisämäärärahan turvin ruuhkan purkaminen yhteensä 800 päätöksellä vuosina 2017 – 2018. Käsittelyaikatavoitteeksi vuoden 2019 loppuun mennessä asetettiin seitsemän kuukautta. Lisäksi asetettiin tavoitteita päätösten laadulle ja viraston toiminnalle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajan välillä tehtiin johtamissopimus kaudelle 2017 – 2022. Sopimuksessa mm. asetettiin valtionhallinnon yhteiset johtamisen tavoitteet, keskeiset tulostavoitteet ja johtamisen ja johtajuuden tavoitteet.

Muutoksenhakulautakunta ratkaisi toimintavuoden aikana yhteensä 3 741 asiaa. 1-jaostolla ratkaistiin 1748 asiaa, 2-jaostolla 1 694 asiaa ja puheenjohtajan päätöksellä ratkaistiin 298 asiaa. Täysistunnossa ratkaistiin yksi asia.

Vuoden keskimääräinen käsittelyaika oli 234 päivää, eli 7 kuukautta ja 24 päivää. (Liitteet 1 ja 2)

2.2.2. TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Vuonna 2018 muutoksenhakulautakunnan toimintamenoihin myönnettiin 619 000 euron määräraha. Edellisen vuoden määrärahasta siirtyi lisäksi käytettäväksi 54 183 euroa. Muutoksenhakulautakunta käytti toimintavuoden aikana yhteensä 613 783 euroa.

Toimintamenoista 491 190 € (80 %) käytettiin henkilöstömenoihin, 67 369 € (11 %) toimitilavuokraan, 49 409 € (8 %) palveluihin ja 5 815 € (1 %) muihin menoihin. Muutoksenhakulautakuntaan ei tehty hankintoja.

Muutoksenhakulautakunnan päätöksen hinta (kaikki toimintamenot jaettuna päätösten määrällä) oli 164 €. Päätöksen hinnan aleneminen johtui toiminnan tehostamisesta, henkilöstön vähentämisestä ja töiden uudelleen järjestelemisestä.

2.3. HENKILÖSTÖ

Henkilötyövuosimäärä oli 8,5. Muutoksenhakulautakunnassa työskenteli puheenjohtaja, keskimäärin 5,5 lakimiestä, toimistos sihteeri ja korkeakouluharjoittelija. Muutoksenhakulautakunnan notaarien tilalle ei palkattu uusia työntekijöitä, vaan osa heidän tekemistään tehtävistä lopetettiin ja osa jaettiin lakimiehille ja toimistosiihteerille. Lakimiesten vaihtuvuus oli tavallista suurempi.

Muutoksenhakulautakunnalla on oma tarkentava virkaehtosopimus. Muutoksenhakulautakunnan palkkausjärjestelmässä palkka muodostuu tehtäväkohtaisesta palkasta ja henkilökohtaisesta

suorituslisästä. Tehtäväkohtaisia palkkoja tarkistettiin toimintavuoden aikana 1 % yleiskorotuksella ja lisäksi palkkausjärjestelmää tarkistettiin 0,60 % virastoerällä.

Työntekijöillä on liukuva työaika. Muutoksenhakulautakunnan lakimiehet voivat tehdä myös etätöitä.

Työtyytyväisyyskysely VM-Baron työtyytyväisyysbarometrillä ja esimiesbarometrillä tehtiin elokuussa. Keskiarvo työtyytyväisyysbarometrissä oli 4,13 ja esimiesbarometrissä 4,19.

Henkilöstön työterveyspalvelut hankittiin Suomen Terveystalosta. Toimintavuoden aikana tarkistettiin työterveyshuollon sopimusta ja toimintasuunnitelmaa. Henkilökunnalla oli käytössään liikunta- ja kulttuuriseteleitä. Henkilöstön työympäristöstä pidettiin huolta järjestämällä kehityskeskustelut ja pitämällä toimistokokouksia.

3. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Tulostavoitteiden toteutumista seurataan diaari- ja päätöksenteko-ohjelman raporttien avulla. Raporteista seurataan vireillä olevien asioiden määriä ja muutoksia sekä käsittelyaikoja.

Ratkaisukäytännön yhdenmukaisuutta seurataan henkilöstön kokouksilla, oikeustapausrekisterillä ja puheenjohtajan valvonnalla.

Henkilörekisterin tietosuojan varmistamiseksi on laadittu tietosuoja-asetuksen edellyttämät tietosuojapolitiikka, tietosuojaohjeistus ja seloste käsittelytoimista.

Määrärahojen käyttöä seurataan Kieku-portaalista saatavilla raporteilla. Menot tarkastaa muutoksenhakulautakunnassa toimistos sihteeri ja hyväksyy puheenjohtaja. Maksuliikenne hoidetaan Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksessa. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arvioidaan täyttävän sille säädetyt vaatimukset.

Toimintakertomus on hyväksytty muutoksenhakulautakunnan täysistunnossa 13.2.2019.

Allekirjoitukset:

Terttu Ujainen

Merja Leinonen

Laura Hansén

Antti Hallia

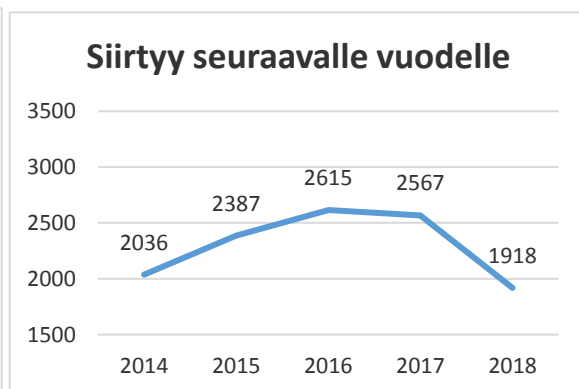
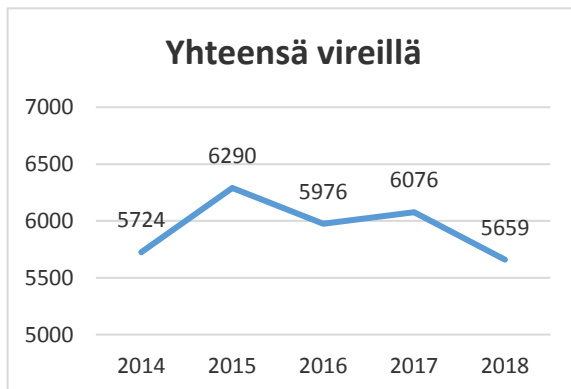
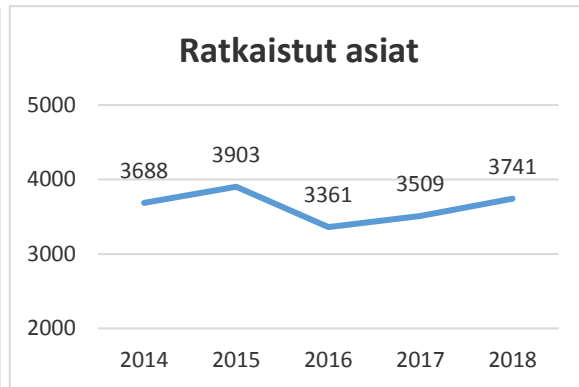
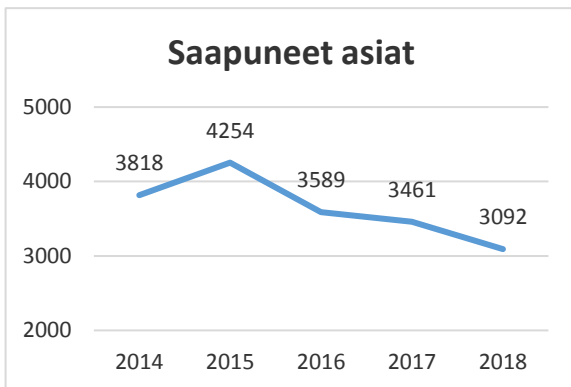
Laura Kyntölä

Satu Elo

Liite 1

Saapuneet, ratkaistut

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018
Kaikki asiat					
Siirtyy edelliseltä vuodelta	1906	2036	2387	2615	2567
Saapuneet asiat vuoden aikana	3818	4254	3589	3461	3092
Yhteensä vireillä	5724	6290	5976	6076	5659
Ratkaistut asiat vuoden aikana	3688	3903	3361	3509	3741
Siirtyy seuraavalle vuodelle	2036	2387	2615	2567	1918
Valitusasiat					
Siirtyy edelliseltä vuodelta	1279	1312	1555	1732	1592
Saapuneet asiat vuoden aikana	2455	2822	2324	2161	1965
Yhteensä vireillä	3734	4134	3879	3893	3557
Ratkaistut asiat vuoden aikana	2422	2579	2147	2301	2362
Siirtyy seuraavalle vuodelle	1312	1555	1732	1592	1195
Poistohakemukset					
Siirtyy edelliseltä vuodelta	627	724	832	883	975
Saapuneet asiat vuoden aikana	1363	1432	1265	1300	1127
Yhteensä vireillä	1990	2156	2097	2183	2102
Ratkaistut asiat vuoden aikana	1266	1324	1214	1208	1379
Siirtyy seuraavalle vuodelle	724	832	883	975	723

Liite 2

Käsittelyaika

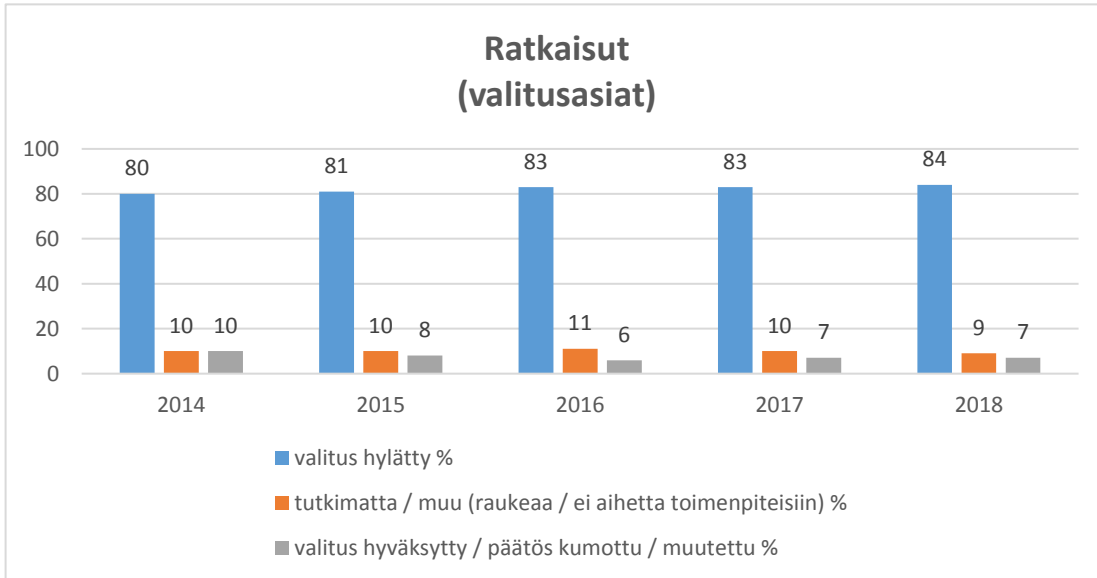
Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018
Tavoite, kk	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Toteutunut, kk	7,3	6,5	8,8	9,4	7,8
Toteutunut, pv	221	194	264	282	234

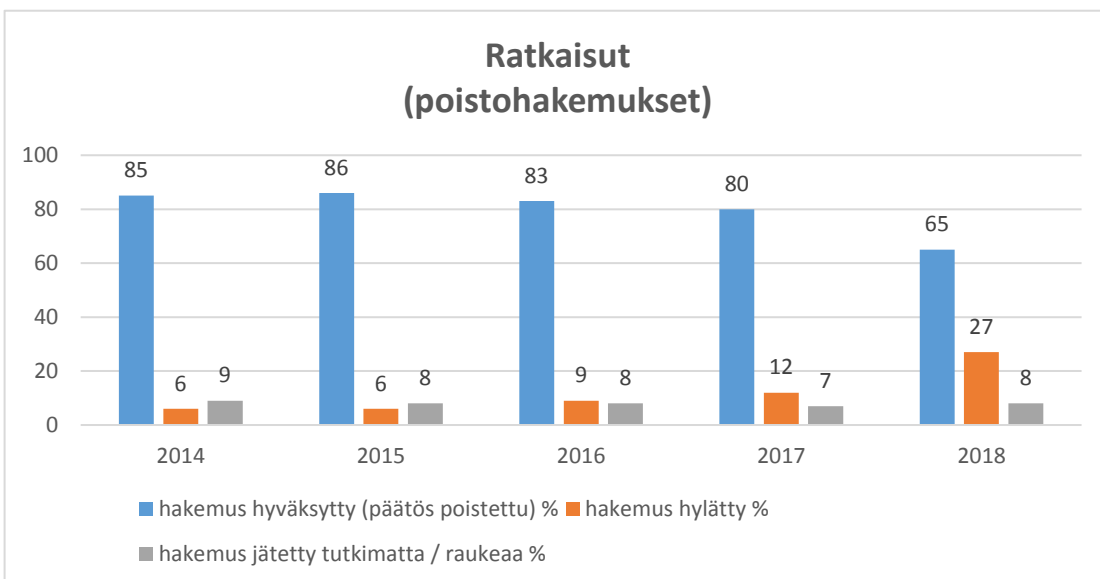
Liite 3

Opintotuen muutoksenhakulautakunnan ratkaisut

Valitusasiat (päätöksiä yht. 2362 kpl)	2014	2015	2016	2017	2018
valitus hylätty %	80	81	83	83	84
tutkimatta / muu (raukeaa / ei aihetta toimenpiteisiin) %	10	10	11	10	9
valitus hyväksytty / päätös kumottu / muutettu %	10	8	6	7	7

Poistot (päätöksiä yht. 1379 kpl)	2014	2015	2016	2017	2018
hakemus hyväksytty (pätös poistettu) %	85	86	83	80	65
hakemus hylätty %	6	6	9	12	27
hakemus jätetty tutkimatta / raukeaa %	9	8	8	7	8

Liite 4

RATKAISTUT VALITUSASIAT ASIARYHMITÄIN AJALTA 1.1.2018 – 31.12.2018

Opintotuki

(§)	Selite	Ratkaisuja yhteensä	kumottu tai muutettu	%
o1.2	EU-ls:n tai EU-sopimuksen mukaan oik. opintot	18	3	17
o1.3	Ulkomaalainen, joka asuu vak. Suomessa ja 1-3	57	2	4
o1.4	Ulkomailla harj. opinnot	24	6	25
o4.1	Tukeen oik. opinnot, korkeakoulut	10		
o4.2	Tukeen oik. opinnot, amm., lisäk., lukio, muu	5	2	40
o4.3	Tukeen oik. opinnot, ulkomailla	8		
o5a	Tuen myönt. yl. edell; opint.päätoiminen harj	23	2	9
o5b	Tuen myönt. yl. edell; opinnoissa edistyminen	84	7	8
o6	Tuen saamisen rajoitukset	27	1	4
o7.1	Yhtäjaksoisesti väh. 8 vk opinnot	3		
o7.2	Enimmäistukiaika; korkeakoulut, ulkom.kork.k	47	2	4
o7.6	Enimmäistukiaika; amm tutk, lukio	7	2	29
o7a	Enimmäistukiajan pident; kork.k-tutk.	44	5	11
o7b	Tukikk:n käyttäminen	3		
o7c.1	Lukuvuoden tukikk:n määrä korkeakoulut.	4	2	50
o7c.2	Lukuvuoden tukikk:n määrä, opisk.kk 18 pv	12	1	8
o7c.4	Lukuvuoden tukikk:n määrä; lukiokoulutus	1		
o10.2	Lapsilisä	5	1	20
o11.1	Opintorahan määrä	44	6	14
o11.2	Or:n määrä; vanhemmalta vuokr./omist. asunto	4	1	25
o11.3	Or:n määrä; vähävaraisuuskorotus	7	1	14
o14	Oikeus asumislisään	31	3	10
o14a.1	Asumislisän määrä	3		
o14a.3	Asumislisän määrä ulkomailla	2		
o15	Opintolainan valtioneuvoston takaus; myöntäminen	37		
o15a	Opintolainan nostaminen	2		
o15bcdf	Opintolainahyvitys	3		
o16	Valtioneuvoston takauksen suuruus	4		
o16a	Korkeavastus	2		
o16b	Korkeavastuksen hakeminen, maksaminen	3		
o16cde	Opintolainavähennys	66	4	6
o19	Vanhempien tulot	77		
o21	Pienin myönn. etuus	4		
o23	Opintotuen hakeminen, myöntäminen	56		
o25	Opintotuen tarkistaminen ja keskeyttäminen	84	3	4
o25a	Opintotuen tark. ilman hak.	5	1	20
o25b	Opintotuen tark vanh./puolison tul. muut.	15		
o27.t	Takaisinperintä /tak. perinnästä luopuminen	221	15	7
o27.v	Tulovalv. Takaisinperintä, tak.per. luop.	898	47	5
o29	Muutoksenhaku	108		
o30	Itseoikaisu	2	1	50
o31	Päätöksen poistaminen	9	9	100
o31a	Asiavirheen korjaaminen	5	5	100
o39	Opintolainan valtioneuvoston takaus, maksuvapaus	15	3	20
o57	Opintotukea koskeva siirtymäsäännös	1		
ohl	Hallintolain menettely ja muutoseikat	22	20	91
ohl1	Hall.lainkäyttölain menettely- ja muutoseikat	78	2	3
Yhteensä		2190	157	7

Liite 5

RATKAISTUT VALITUSASIASTASIARYHMITÄIN AJALTA 1. 1. 2018 – 31. 12. 2018
Koulumatkatuki

(§)	Selite	Ratkaisuja yhteensä	kumottu tai muutettu	%
k2.1.1	Suomessa asuminen ja Suomessa opiskelu	1		
k2.1.3	Tukeen oikeuttavat opinnot	19		
k3	Tuen myöntämisen edellytykset	40		
k3a	Tuen myöntämisen rajoitukset	7	2	29
k4.3	Matkakust. korvaaminen oma matkustustapa	9	1	11
k4.6	Alle 5 km matkaos. kustannusten korvaaminen	5		
k4a.1	Oma matk. tapa; yli 5 km joukkoliikenteen ulko	2		
k4a.2	Oma matk. tapa; koulumatka km. yli 3 h / pv	14		
k4a.4	Oma matk. tapa; matka j-liik. muod. vaik. tai	5		
k5	Tuen määrä	8		
k6	Tuen hakeminen, hakuaika	11		
k7	Lukuvuoden tukiaika, tukikk, 18 pv sääntö	19	1	5
k9	Muutoksenhaku	8		
k14.1	Takaisinperintä	13		
k14.2	Itseoikaisu, päätöksen poistaminen	1		
kh1	Hallintolain menettely- ja muutoseikat	3	2	67
kh11	Hall. lainkäyttölain menettely- ja muutoseikat	6		
k14	Oikeus koulumatkatukeen	1	1	100
Yhteensä		172	7	4

Liite 6

RATKAISTUT VALITUSASIAT ASIARYHMITÄIN AJALTA 1.1.2018 – 31.12.2018

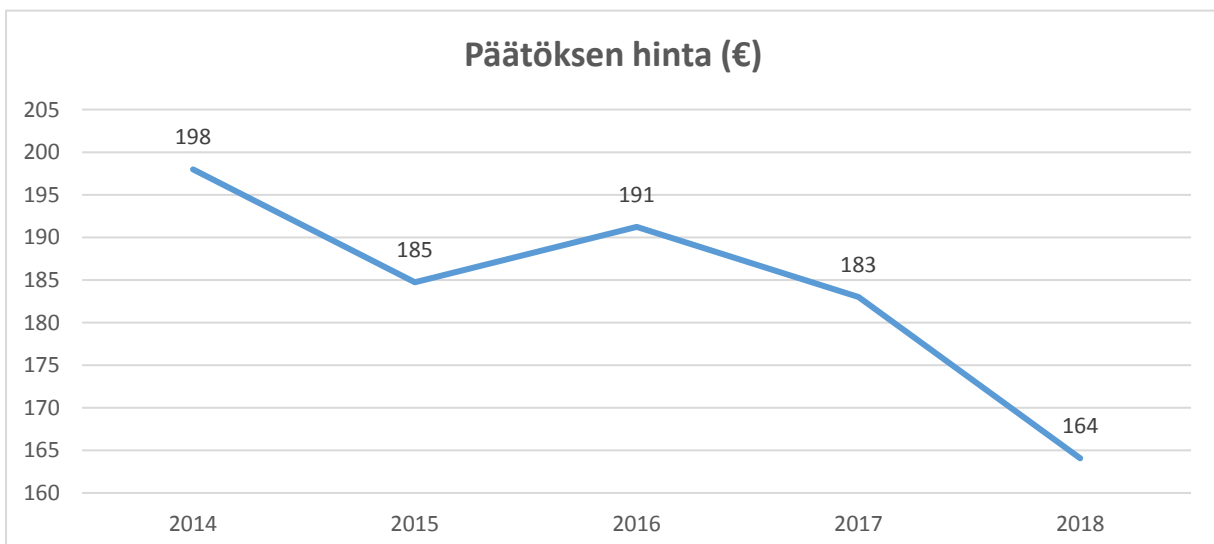
Poistot

(§)	Selite	Ratkaisuja yhteensä	Poisto- hakemus hyväksytty	%
po1.2	EU-ls:n tai EU-sopimuksen mukaan oik. opintot	1	1	100
po4.1	Tukeen oik. opinnot, korkeakoulut	4	3	75
po4.2	Tukeen oik. opinnot, amm., lisäk., lukio, muu	2	2	100
po4.3	Tukeen oik. opinnot, ulkomailla	2	2	100
po5a	Tuen myönt. yl. edell; opint.päätoiminen harj	150	29	19
po5b	Tuen myönt. yl. edell; opinnoissa edistyminen	402	377	94
po6	Tuen saamisen rajoitukset	11	10	91
po7.2	Enimmäistukiaika; korkeakoulut, ulkom.kork.k	4	3	75
po7c.2	Lukuvuoden tukikk:n määrä, opisk.kk 18 pv	49	31	63
po7c.2a	Ei ole aloittanutkaan opintoja	34	10	29
po7c.2b	On aloittanut opinnot ja keskeyttänyt	398	301	76
po7c.3	Lukuvuoden tukikk:n määrä; amm. perusk.	1	1	100
po11.1	Opintorahan määrä	76	33	43
po11.3	Or:n määrä; vähävaraisuuskorotus	2	2	100
po14	Oikeus asumislisään	21	17	81
po14a.1	Asumislisän määrä	2	1	50
po14a.2	Asumislisän määrä; vanh. vuokr. as. /asuntola	5	4	80
po16cde	Opintolainavähennys	1		
po19	Vanhempien tulot	6	6	100
po23	Opintotuen hakeminen, myöntäminen	1	1	100
po25	Opintotuen tarkistaminen ja keskeyttäminen	51	22	43
po25a	Opintotuen tark. ilman hak.	1	1	100
po31	Päätöksen poistaminen	4	1	25
po57	Opintotukea koskeva siirtymäsäännös	1	1	100
pohl	Hallintolain menettely- ja muutoseikat	2	1	50
pohl1	Hall.lainkäyttölain menettely- ja muutoseikat	113		
pk3	Tuen myöntämisen edellytykset	14	13	93
pk3a	Tuen myöntämisen rajoitukset	11	11	100
pk5	Tuen määrä	1	1	100
pk7	Lukuvuoden tukiaika, tukikk, 18 pv sääntö	8	7	88
pk7c.2b	On aloittanut opinnot ja keskeyttänyt	1	1	100
Yhteensä		1379	893	65

Liite 7

Toiminnan taloudellisuus

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018
Lisämääräraha				75 000	
Myönnetty määräraha	705 000	700 000	643 000	621 000	619 000
Siirtynyt ed. vuodelta	47 987	21 256	283	290	54 183
Yhteensä	752 987	721 256	643 283	696 290	673 183
Henkilöstömenot (palkat, palkkiot, sivukulut)	591 713	583 394	534 775	520 396	491 190
Toimitilavuokrat	63 188	67 972	65 883	66 842	67 369
Palvelujen ostot	59 050	58 267	37 726	50 494	49 409
toimistopalvelut					
henkilöstöpalvelut					
puhtaanapito					
muut palvelut					
Aineet, tarvikkeet, tavarat (ostot)	17 780	11 338	4 326	4 377	5 815
Yhteensä	731 731	720 971	642 710	642 108	613 783
Siirtyy seuraavalle vuodelle (€)	21 256	285	290	54 182	59 400
Päätöksen yks.hinta (€)	198	185	191	183	164
Henkilöstön määrä (htv)	11,0	11,5	9,0	8,5	8,5
Päätöstuotanto:					
Asioita vireillä vuoden alussa	1 906	2 027	2 387	2 615	2 567
Saapuneet asiat	3 817	4 249	3 583	3 451	3 092
Vireillä yhteensä	5723	6276	5970	6 066	5659
Päätöksiä	3 696	3 903	3 361	3 509	3 741
Asioita siirtyy seur. vuodelle	2 027	2 373	2 609	2 557	1 918
Päätöksiä / htv	336	339	373	413	440
Käsittelyaika					
Tavoite kk	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Toteutunut kk	7,4	6,5	8,8	9,4	7,8

Liite 8

Opintotuen muutoksenhakulautakunnan jäsenet

Opintotuen muutoksenhakulautakunnassa on päätoiminen puheenjohtaja, sivutoiminen varapuheenjohtaja ja neljä muuta sivutoimista jäsentä. Varapuheenjohtajalla ja jäsenillä on kullakin henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenet toimivat tuomarin vastuulla.

Valtioneuvosto nimittää opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä päätoimisen puheenjohtajan toistaiseksi ja muut jäsenet sekä heidän varajäsenensä kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla tuomarin viran hoitamiseen oikeuttava kelpoisuus. Muista jäsenistä kahdella tulee olla korkeakouluopintojen ja kahdella peruskoulun jälkeisten yleissivistävien tai ammatillisten opintojen hyvä tuntemus.

Valtioneuvoston nimittämät jäsenet toimikaudelle 1.5.2016 – 30.4.2019 (henkilökohtaiset varajäsenet suluissa):

puheenjohtaja Terttu Ujainen
varapuheenjohtaja Merja Leinonen
(Virpi Korhonen)

jäsenet, joilla on korkeakouluopintojen hyvä tuntemus:

Laura Hansén
(Mikko Vanhanen)

Antti Hallia 31.10.2017 asti
Silja Silvasti 1.11.2017 – 18.4.2018
Jani Sillanpää 19.4.2018 lukien
(Silja Silvasti 31.10.2017 asti)
(Antti Hallia 1.11.2017 lukien)

jäsenet, joilla on peruskoulun jälkeisten yleissivistävien tai ammatillisten opintojen hyvä tuntemus:

Juhani Pirttiniemi 31.12.2017 saakka
Piritta Sirvio 1.1.2018 lukien
(Satu Elo)

Laura Kyntölä
(Otso Salvi)

Liite 9

Opintotuen muutoksenhakulautakunnan henkilökunta vuonna 2018

Henkilöstö:

puheenjohtaja Terttu Ujainen
lakimies Päivi Paavola
lakimies Sanna Härmälä
lakimies Jyrki Juvonen
lakimies Antti Santaranta
lakimies Sanna-Maria Stenvall
lakimies Maija Turunen
lakimies Jaakko Markus
lakimies Peter Anthonsen
toimistosihteeri Sanna Holmström
korkeakouluharjoittelija Elina Lepola